

boljšo kupili. Kdo lačnih ne nasičuje? Tisti, ki bi moral revno živeti, pa veliko grehov zatreči. Bog Oče je že v St. Zakonu postavil duhovna, božji Sin pa ga je v Novem sam pomazilil in sv. Duh razsvetlil in ta troedini Bog je zapovedal, naj duhovnika spoštujemo in se jih ne dotikamo. Jaz pa sem jih začel celo mikati zato, ker niso taki, kakor so bili prvenci sv. vere. Božji Sin je poklical revne ribiče prve k sv. veri, jih podučil in poslal, da naj grejo in vse narode k sv. veri pripeljal. In tisti so ubogali in šli brez črvljev, brez denarja, pa so veliko ljudi pridobili sv. veri. Ko bi še zdaj živeli pravi apostoli, bil bi že celo svet krščan, ne bi se trebalo bati antikrista, kateri bo prišel, kakor piše sv. pismo in vse kristijane mučil in pomoril z duhovniki vred zavoljo mlačnosti v sv. veri, ker nismo nemrli, ne celo topli, mlačneza pa bo Bog iz sveta pljunil in to hujše kakor nekdanj Izraelce z duhovniki vred. Koliko cerkev so sezidali apostoli in ubogi puščavniki, ki so se revno oblačili in korenine jedli! Zdaj se cerkve podirajo. V apostolskem času so v duhovniški stan prihajali premožni in so svoje bogastvo med uboge razdelili, zdaj pa v duhovski stan stopi marsikateri, da bi le obogatel. Oče in mati nimata lastne hiše, sin pa v duhovski stan stopi, je pet let župnik, pa že krasne palače zida, ki jih ne potrebuje, uboge farane pa tako guli, da je čez mero. Kako prosi, da bi cerkvi darovali! Koliko za sv. meše računil! Kako drago sedeže v cerkvi prodaja! Ubogi faran mora kupiti celo zvone. Če pa hočeš, da se ti bo zvonilo, kadar ti ne boš več slišal, pa mora drugi za teboj drago plačati zvonjenje, če bi ti bil poprej sam kupil zvone! Vse to je krivo, da kristijani od prave vere, žalibog, odpadajo in drugoverci k nam ne pristopajo, ker vsaka druga vera ima falejšje duhovnike. Zato pa pomisli, kršč. duhoven, kdor dela na zemlji za prevelik denar, taisti za nebesa nič ne zasluži. Pravi kristijan pa te, krščanski duhoven, ne bo nikdar ogovarjal in ne bo od sv. vere odstopil, če boš tako živel, kakor ti svetujem. Bog je Izraelcem tako govoril: Kdor v tempeljnu dela, naj od tempeljna živi in kdor v cerkvi dela, naj od cerkve živi. Jaz malošolanec pa to tudi pritrdim. Računite toliko, da se lahko oblačite in dobro hranite, če pa kaj povrh ostaja, kaj se pri cerkvi zasluži, naj pri cerkvi ostane, naj se iz tega cerkev olepša in mladi duhovniki izrejšajo, kakor je bilo v navadi med prvimi kristijani, ne pa, kadar župnik umrje, da bi kuharica velike svote podedovala, kajti kaj takega je za ljudstvo vselej pohujšljivo, za fajmoštra sumljivo in pred Bogom neodpustljivo!

cerkve si je pokleknila na gomilo in britko, milo se je razjokala. „Devica Marija pomagaj, pomagaj mi! Povej mi, da ni tako res, kako je ta misijonar pridigoval! Ta sramota, oh groza me je! Ona se je spozabila z Rožkarjevim Lojzekom. Ljudje bodo s prstom na njo kazali! Taka ne sme v cerkev, je gromel misijonar. „Oh pomagaj mi, Mati božja, gotovo to ni ni tako strašen greh. Saj sem ga tako ljubila, iz slepe ljubezni sem to storila, in saj mi je objubil, da me vzame za ženo! Ali je to tak greh? Oh pogubljena, večno pogubljena si!“ je vpil misijonar.

Tako je tarnala in vzdihovala, da bi se bilo kamjenje obmečalo nad njeno zalostjo!

Prej je bilo čisto drugače. Če se je res katero dekle zagrešilo in je to zvedel pokojni župnik, pozval je oba k sebi in jima prijazno rekel: „Gotovo se ljubita, oženita se in Bog vama ne bo odredel svojega blagoslova.“ To so bile pametne in dobre besede. A sedaj? Ko je Zalika Andražu pri spovedi povedala, kaj da je storila, ni ji dal odveze, naj pre čaka na misijon, ji je rekel. Čakala je in je mislila, da jo misijonari potolažijo, pa zdaj je še hujše!

Zalostna, potrita je vstala Zalika in zapustila pokopališče pri cerkvi. Večer je bila pridiga za moške. Vrata so bila na pol odprta in slišalo se je mrmljanje molečih. Pa kaj je to? Kaj se je, za božjo voljo, zgodilo? Občinski predstavnik in orožnik sta spremljala 4 može, ki so nesli moko, mrtvo truplo Zalike v mrtvašnico, dve življenji si je smrt pobrala. Obupala je, ker ni slišala resnice, da Bog odpušča, rad in vselej odpušča, da tudi največjemu grešniku še odpušča, ako se spokori in skesa. Tega ji nihče ni povedal, temveč le s peklim in ognjem se je na priznici strašilo in žugalo, da Bog se le maščuje in kaznuje najmanjšo napako. Vse to je drugače pridnemu dekletu zmešalo pamet in končala je svoje življenje s strašanskim samomorom. Zapustila je ubogo staro mater, ki je na ves glas klicala in jadikovala: „Zakaj ste mi zapeljali otroke v tako strašansko nesrečo!“ Iz cerkve pa se je slišalo: „Ne sodite, da ne bote sojenji! Jaz sem ljubezen, tolažba in življenje!“ pravi Kristus, naš Gospod.

Kako se travniki izsušujejo?

(Važne besede inženerja ljudstvu v poduk.)

Važno sredstvo, da se na travnikih pridobi več sena, je to, da se močvirnati travniki izsušujejo. To je uvaževal tudi štajerski dež. odbor in za to že nekaj let plačuje več deželnih inženerv, ki imajo po ukazu dež. odbora kmetom pomagati in jim svetovati, kako se travniki izsušujejo. Ti inženjerji morajo sestaviti načrte za tako osuševanje, potem pa tudi morajo načrt izpeljati, izvršiti. Za umno izsuševanje travnikov se deli tako iz deželnih kakor iz državnih sredstev znatna podpora.

Ker pa se v ptujskem okraju v tem oziru jako malo ali skoro nič dozdej ni storilo, smatral je ptujski okrajni odbor kot svojo dolžnost, da opozori posestnike na to prekoristo odredbo deželnega odbora.

Na več krajih ptujskega okraja nahajamo večje ali manjše travnike, ki so premokri in vsled tega se na njih jako malo sena pridobiva. Sladka trava, ki daje dobro in vredno krmo, polagoma gine in namesto te se zarezja kisla trava, mah, sitje in ločje.

Travniki se izsušujejo ali z odprtimi jarki ali s pomočjo drenažnih cevij. Zadnji način ima v primeri s prvim veliko prednosti, je boljši, zato se tisti dandanes tudi skoro izključno rabi.

Izsuševanje travnikov je v nekaterih krajih štajerske dežele, zlasti v izhodnem delu v okraju Fürstenfeld, jako napredovalo in uspehi so zelo povoljni, zadovoljujejo popolnoma.

V ptujskem okraju sta letos dva kmeta pri Sv. Barbari v Halozah vpeljala drenaže na svojih travnikih in zato imajo tamošnji posestniki lepo in ugodno priliko, da se na lastne oči prepričajo o tej koristni stvari.

Podpore, ki se delé manj premožnim posestnikom za drenažne načrte, so sledeče:

1. Načrt za izsuševanje travnika izdela brezplačno kak deželni inženjer, ki je ravno za tako delo od dež. odbora ustanovljen in plačan.

2. Drenažne cevi se pripeljujejo brezplačno na zadnjo žel. postajo.

3. Za delo se določijo izvežban delavec in sicer tako, da posestnik mu da primerno hrano in stanovanje, dež. odbor pa ga plača. Posestnik pa mora najmanj 6 delavcev poklicati, da se delo izvrši in tiste mora seveda sam plačati.

Ako se izsušuje z odprtimi jarki, znaša podpora 40% dejanskih stroškov. Ako se izsušujejo večji prostori, je podpora od 40—60% dejanskih stroškov.

Da se posestnik udeleži te deželne in državne podpore, naj posestnik vložil nekolkovano (neštampano) prošnjo na ptujski okr. zastop, (oz. na svoj domači okr. zastop) in v tej prošnji naj prositi za to, da se mu brezplačno izdela načrt za osuševanje njegovega travnika in potem za podporo. To prošnjo okr. zastop priporoči in odpošlje deželnemu odboru. Tukaj imate vzorec take prošnje:

Slavni okr. zastop

v

Ptuji.

Podpisani ima v katastralni občini N. zemljiško parcelo št. . . , ki je v obsegu . . . ha popolnoma močvirna.

Ker je prosilec ^{manj premožen ali nepremožen} in ne more izsuševanja svojega zemljišča iz lastnih sredstev izpeljati, zato prosi, da se mu brezplačno izdela tozadavni projekt in naj se mu dovoli podpora. Okr. odbor pa naj ga priporoča pri dež. odboru.

Mačkovec, dne Joža Draksler, posestnik.

Mi opozarjamo, naj se kmetje po Spodnjem Štajerskem k svoji lastni koristi z enako prošnjo obrnejo do svojih domačih okr. zastopov.

Zakonska reforma.

Nov vihar vznemirja ljudstvo, ki zdaj mora podpisavati pole in ne vé, za kaj se gre. Na deželi in po mestih hodijo zdaj mežnerji in tercijalke po hišah s polami papirja tersilija ljudi, naj se podpišejo, vera in kršč. zakon sta baje v nevarnosti. K nam v uredništvo je tudi prišlo veliko kmetov in kmetič vprašat, tudi pismeno smo morali več

pojasnil odposlati, zdaj pa tu našim cenjenim bralcem povemo, kaj o tej zadevi pravijo klekcalci, kaj pravi cerkev in kaj naposed prav in zahteva duh časa in napredna sedanjost, pa sami o tem sodite po svoji pameti. — 2 K, justičnem odseku dr. zbora se že delj časa bjemljm žavlanski zakonik, ki ne odgovarja več splešnem napredku, ne odgovarja več zahtevam razmeram časa. — § 111 in § 116 državljanskega zakonika določata, da se katoliški zakon sme le takrat razdružiti, ako eden izmed zakoncev umrje, ne se torej po novi postavi dovoli ločeni katolikom, da se smejo potom civilnega zakona zopet poročiti. — V Staremu testamentu so Judje smeli imeti več žen, tudi to je Bog čifutom dovolil, da je dal Žid lahkopotepeno pismo svoji ženi, če se je morda čem zagrešila in je smel vzeti drugo. V novem Zakonu pa je po cerkvenih prepisih zakonska zveza nerazdružna. Katekizem pravi: Zakon ne more razvezati drugače kakor s smrtjo enega izmed zakonskih. To potrjuje tudi sv. cerkva tridentinski zbor in sv. pismo pravi: „Vsak, se loči od svoje žene in vzame drugo, prestežuje“ (Luk. 16, 18). — Ali zdaj je po mestih — za kmetstana sprememba itak nima pomena, ker si zakonska staneta zvesta in drug z drugim rajši potepita — veliko nesrečnih zakonov, zakonska ne razumeta, večni nemir in neznozne razmevladajo med njima in morajo trpeti vsled čezastarele postave. Samo na Dunaju je 50.000 takih ločenih zakonov. Mi, kateri nismo ločeni in srečno, zadovoljno živimo v zakonem čutimo vse te nesreče, ali časnik in sodišča nam poročajo o strašnih zgledih takih ločenih zakonov. Sodišče ju loči, zdaj pa se ne sme oženiti vdruči, ker še žena živi in navadi živi s kako vlačugo v divjem zakonu. Žena ločena pa ravno tako. Na tisoče takih nesrečnih ljudi je primorano živeti v divjem zakonu, človeška narava je že, žalibog, bolj k slabemu nagnjena. Taki divji zabritvtske možu, ženi ali otrokom iz takega divjizakona sramotno znamenje na čelo. Če bi vsma drugič in z drugim poročiti, bi bilo je oprbolj pošteno, in ravno to namerava ta predtvetvača § 111 državljanskega zakonika o zakonskem pravu. Na Francoskem, v Ameriki, dom iNemškem, celo na Ogerskem imajo že take pstate in mi ne smemo reči, da bi tam poteguradi tega bili divji ljudje, da bi tam nenan na živeli, v „katoliški“ Avstriji je več gnilobe in b ustreg v moralnem oziru kakor po drugod, kjer so napred za držve in napredni ljudje. Nesrečnih zakonveka je bilo vedno dosti in jih še bo. Pomota napredje bila združila in zdaj bi imela celo življenje jezika navezana v medsebojni mrzniji drug na drugu. To bi bilo res življenje kakor v pekl. Najvilki a torej ločita, ker nista za se stvarjena in sedan svoji volji naj si poiščeta takega družnika, ki je Podlo nju bolj stvarjen. To namerava zakonska okr. forma in to ni niti nemoralno, niti nekrščanitemveč ravno nasprotno. Tako sodijo svobopretemiselnih ljudi. Tu se torej ne misli vpeljati mi je ko postavo, po kateri bi zakonska zbaso trajala samo 2 ali 3 leta in potem, ako se nki ita naveliča svoje zehne, ji bo lahko dal potep more pismo ter jo pahnil od sebe z otroki vder, in napad si pa bode vzel drugo. S to postavo se nikazadnje ne namerava napasti kršč. zakon! Milijonlih ve katol. Nemčiji, Svici, Franciji itd. živé v ločljidariti. Zakonih in živé pri tem pošteno, nasprotno dopisui imamo strašne vzglede, da zakonska, ki m stopu, za se stvarjena, jako nesrečno živita. Otali me imajo slab izgled, gospodarstvo peša, na starbi meju čaka beračija. Za to bi se s to postavo šikolski cej olajšalo zakonsko življenje, ločeni mož Ta ces ločena žena lahko še prav pošteno in vzgl samo živita, ako se jima dovoli poiskati si primere bi ne tovarša. Tako je cela stvar. Tu imate nasvažnos klerikalcev in modernih ljudi, sodite sam tako odbora leži de temu? kmetu storilo mogoč nazadn

Dopisi iz Štajerskega.

Popravek. Uredništvu „Štajerca“ v Ptuj Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakonika z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6, ex 11